

Максютов Андрій Олексійович,

*к.п.н., доцент Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини*

Цимбал-Слатвінська Світлан Володимирівна,

*к.п.н., доцент Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини, Україна*

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЯВИЩЕ

Перспективи розвитку української держави вимагають у навчально-виховній діяльності вищих навчальних закладів створення умов для формування освіченої, творчої особистості, вихованню національної гордості, національної самосвідомості через любов до рідного краю, громадянина-патріота, без яких неможливий розвиток жодної нації.

Одним з найактуальніших завдань на сьогодні у нашій країні є розбудова демократичної держави. У цьому процесі важко переоцінити значення виховання особистості, яка щиро, усім серцем переживає все, що відбувається на теренах батьківщини – тобто патріотично налаштованим людям. Тому йде постійний пошук нових ефективних форм і методів впливу на громадян держави щодо їх патріотичного виховання. В цьому зацікавлені держава, уряд, політичні партії та об'єднання, всі, хто прагне відстояти незалежність України, примножити національні надбання, гідно представляти державу за її межами [4, с. 12].

Теоретичними зasadами загальноукраїнського патріотизму є ідеї незалежності, державності, соборності. В умовах поліетнічності важливими функціями патріотичного виховання є протистояння сепаратизму, збереження толерантної злагоди етносів, що становлять український народ.

Основою патріотизму конкретної особистості є усвідомлення власної самобутності, але водночас і розуміння того, що Україна у нас – одна, і нам разом випало розбудовувати цивілізовану державу, в якій суспільною справою стане створення умов для розвитку вільної особистості, яка вміє досягати власного успіху та допомагати іншим.

Патріотизм характеризує рівень розвитку нації, процеси державотворення. Водночас патріотизм визначають етнічна приналежність та прив'язаність індивіда до рідної домівки, землі. Традиційно національно-патріотичне виховання забезпечувалось родинним вихованням, національною культурою, народних звичаїв і традицій, відданості справі зміцнення державності, активної громадської позиції. Які нині визнані проблемами загальнодержавного масштабу.

Сьогодні важливо відтворити в українському суспільстві почуття справжнього патріотизму як духовно-моральної та соціальної цінності, сформувати у молоді громадянсько-активні, соціально значущі якості, які вона зможе проявити в усіх видах діяльності, і передусім пов'язаних із захистом інтересів своєї родини, рідного краю, народу та Батьківщини, реалізації особистого потенціалу на благо зміцнення української держави [3, с. 48].

Розбудова держави вимагає щоб Україна мала своїх патріотів, здатних розвивати і обороняти її. Вихід України в ряд розвинених європейських держав неможливий без патріотів, відданих своїй землі, нації. Саме такі люди-патріоти можуть забезпечити демократичний розвиток України, що визначається забезпечення умов для вільного розвитку особи, людини, нації [2, с. 29].

При цьому фундаментальні зміни в житті людського співтовариства, які відбуваються на сучасному етапі розвитку суспільства і стосуються життєво важливих інтересів усього людства і кожного індивіда, висунули на перший план виховання в молодого покоління почуття миролюбства, гуманізму, дружби та толерантності. Досягнути цього неможливо без виховання підростаючого покоління в дусі миру, взаєморозуміння, залучення сучасних підлітків до різних форм соціально-ціннісної діяльності, з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей відповідно до їхніх інтересів та духовних потреб. У зв'язку з цим виховання в студентській молоді культури особистісного самоствердження і самореалізації є головною умовою для всебічного розвитку громадянина-патріота України [1, с. 137].

Актуальність формування національної самосвідомості особливо зростає на сучасному етапі розвитку нашої держави в умовах жорсткого інформаційно-психологічного протиборства, коли об'єктами такого впливу виступають свідомість, підсвідомість людини, її ціннісні орієнтації. При цьому беззаперечним є виховання українських громадян на основі національної ідеї [5, с. 493].

Список використаних джерел

1. Абрамчук О. Патріотичне виховання студентів вищих технічних навчальних закладів : [монографія] / О. Абрамчук, М. Фіцула. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. – 137 с.
2. Бех І. Національна ідея у виховному процесі школи (Програмно-виховний контекст) / І. Бех, К. Чорна // Шкільний світ. – 2008. – № 45. – С. 4–37.
3. Коркішко О. Використання педагогічних технологій патріотичного виховання в позаурочній роботі сучасної школи / О. Коркішко // Рідна школа. – 2005. – № 6. – С. 48–50.
4. Жупник В. Особливості національно-патріотичного виховання у вищій школі / В. Жупник // Обрії. – 2013. - № 2. – С. 11-13.
- 5 Ревнюк Н. Формування національної самосвідомості майбутніх учителів засобами педагогічного краєзнавства / Н. Ревнюк // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді / Збірник наук.праць. – Вип 14. Кн. 2 – Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д.Г, 2010. - С. 492-500.